

V FORUM „OBECNI W KOŚCIELE”

KONGRES
KATOLICZEK
I KATOLIKÓW

Sumienie

wolność, która wymaga odwagi

INFORMATOR

28–29 listopada 2026

Wydział Prawa i Administracji UJ, ul. Krupnicza 33A, Kraków

Idea Forum

Niektóre pytania nosimy latami. Nie dlatego, że boimy się odpowiedzi, ale dlatego, że zdaje się, iż brakuje dobrego momentu, żeby je zadać. 28–29 listopada 2026 w Krakowie taki moment stwarzamy po raz piąty.

V Forum „Obecni w Kościele” to dwa dni rozmowy wokół człowieka, sumienia i seksualności: bez gotowych odpowiedzi, za to z przestrzenią na pytania, które naprawdę warto zadać.

„Obecni w Kościele”, tak nazywa się nasze Forum. Ale obecność to coś więcej niż fizyczne bycie w kościelnej ławce co niedzielę. To pytanie, czy człowiek może przekroczyć próg z całym sobą, łącznie z tym, co w nim niejednoznaczne, cielesne, niewygodne, i zostać prawdziwie przyjętym, zamiast zostawiać część siebie na zewnątrz, zanim jeszcze wejdzie.

Zapraszamy świeckich i duchownych, osoby zaangażowane i te, które dopiero szukają swojego miejsca. Nie chcemy rozstrzygać sporów za nikogo. Chcemy stworzyć miejsce, w którym o trudnych sprawach można mówić uczciwie, z szacunkiem i bez lęku, że ktoś zostanie z nimi sam, bo jego pytania uznano za niewygodne.

*„Sumienie nie krzyczy.
Dlatego tak łatwo je zagłuszyć.”*

Kto za tym stoi

Forum organizuje Kongres Katoliczek i Katolików, oddolna inicjatywa osób świeckich i duchownych, które od lat wierzą, że Kościół jest miejscem dla wszystkich głosów, także tych niewygodnych, pomijanych i milczących. Kongres powstał jesienią 2020 roku. Opiera się na synodalności i na przekonaniu, że w Kościele potrzeba najpierw zaufania Bogu, a zaraz potem wyobraźni społecznej i odwagi działania, żeby przezwyciężyć bierność i hipokryzję, które zdomowały się we wspólnocie wierzących.

Kongres działa w partnerstwie świeckich i duchownych i szuka konkretnych rozwiązań. W 2022 roku ogłosił dziesięć postulatów, m.in. powołanie niezależnego rzecznika praw osób świeckich oraz niezależnej komisji, która zbadałaby archiwa kościelne pod kątem nadużyć seksualnych. Prowadzi też grupy robocze i kampanie, jak „Kościół wolny od polityki”.

Tegoroczny temat

W nauczaniu Kościoła sumienie jest najwyższym autorytetem moralnym człowieka, choć nie jest nieomylne i wymaga stałego kształtowania. Co to znaczy w praktyce, kiedy decyzja jest trudna, a odpowiedź nieoczywista? Mówimy o sumieniu tam, gdzie najbardziej boli: tam, gdzie spotyka się z seksualnością, ciałem, tożsamością, moralnymi dylematami i codziennymi wyborami.

Sumienie, antykoncepcja i transpłciowość to trzy obszary, w których przekroczenie progu najczęściej się nie udaje. Nie dlatego, że są tematami medialnie nośnymi, lecz dlatego, że to miejsca, w których wielu ludzi czuje się obecnych tylko połową siebie. Nie przynosimy gotowych odpowiedzi ani jednej słusznej interpretacji. Przynosimy pytania, które naprawdę warto zadać, i odwagę, żeby zostać z nimi dłużej niż jedno zdanie.

Program ma cztery części: **sumienie** (sobota rano), **antykoncepcję** (sobota po południu), **spotkania w małych grupach** (sobota wieczorem) i **transpłciowość** (niedziela). Rozmowy w małych grupach pojawiają się w tym roku po raz pierwszy.

Dotychczasowe edycje

2022 Łódź, Centrum Dialogu im. Marka Edelmana, 22–23 października

Spotkaliśmy się po raz pierwszy, żeby podsumować synodalny proces w świecie, w Polsce i w samym Kongresie. Rozmawialiśmy o synodalności, o roli kobiet w Kościele i o tym, co mają sobie do powiedzenia różne pokolenia. Z tej rozmowy powstało dziesięć postulatów, a gościem specjalnym był teolog dr Rafael Luciani.

2023 Gdańsk, Polska Filharmonia Bałtycka, 25–26 listopada

W Gdańsku mówiliśmy o stanie polskiego Kościoła, o wykorzystywaniu seksualnym i niezależnych komisjach oraz o tym, jak drogi synodalne wyglądają w Niemczech, Irlandii i Ameryce Południowej. Panel o prawach świeckich: prof. Marek Piechowiak i dr h.c. Hanna Machińska. Podsumowaliśmy akcję „Kościół wolny od polityki”.

2024 Gdańsk, Europejskie Centrum Solidarności, 26–27 października

Rozmawialiśmy o Bogu obecnym w przyrodzie, w społeczeństwie i w człowieku. Zaczęliśmy od wody jako źródła życia w naturze i w chrześcijaństwie, potem mówiliśmy o miejscu Boga w otwartych społeczeństwach (w XV Dialogach Świętojańskich, m.in. z Rezą Aslanem i Patrycją Sasnal), a na końcu o duchowości i nadużyciach władzy we wspólnotach religijnych.

2025 Łódź, Centrum Dialogu im. Marka Edelmana, 22–23 listopada

Pod hasłem „Otwarcia na świat, gotowi na dialog” pytaliśmy, jak Kościół może być wspólnotą, która słucha i buduje mosty. Mówiliśmy o tym, jak przeżywają swoją katolickość różne Kościoły, o doświadczeniu uchodźstwa i o roli Kościoła wobec migrantów oraz o relacjach z innymi religiami. Gościli u nas m.in. kard. Grzegorz Ryś i Janina Ochojska, a Forum zamknęła międzyreligijna modlitwa o pokój, śpiewana po polsku, hebrajsku i arabsku.

2022, Łódź

2023, Gdańsk

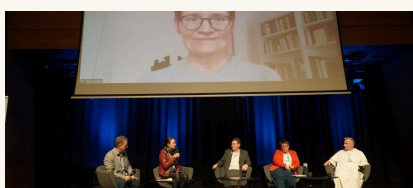
2024, Gdańsk

2025, Łódź

Z poprzednich edycji

Sobota, 28 listopada

- 9.00** **Przywitanie**
Joanna Krupiarz
- 9.15** **Modlitwa na rozpoczęcie**
organizatorzy
- 9.30** **Synodalność zaczyna się od słuchania – także sumienia**
wprowadzenie do tematyki Forum
s. Barbara Radzimińska SEMD

Sumienie

Najwyższy autorytet moralny

- 10.00** **Sumienie – o czym właściwie mówimy?**
wprowadzenie do tematu
Hanna Nurczyńska
- 10.05** **Dylematy sumienia**
material wideo
- 10.15** **Nauczanie Kościoła o sumieniu – sumienie o nauczaniu Kościoła**
wykład
ks. Adam Świeżyński
- 10.45** **Prymat sumienia w trudnych sytuacjach**
wykład
Silvia Martínez Cano
- przerwa kawowa*
- 11.45** **Dylematy sumienia – doświadczenia osobiste**
panel dyskusyjny
Prowadzi Marta Nowicka
Paneliści: ks. Tony Flannery CSsR, Paulina Model, Paweł Rakowski, Aleksandra Nowicka-Martinez
- 13.00** **Rozmowa z publicznością**
Prowadzi Marta Nowicka
Paneliści: ks. Adam Świeżyński, Silvia Martínez Cano, ks. Tony Flannery CSsR, Paulina Model, Paweł Rakowski, Aleksandra Nowicka-Martinez
- obiad*
- 15.15** **Jak można oszukać własne sumienie – lekcje z przypadku Jeana Vaniera**
wykład
Zbigniew Nosowski

Antykoncepcja

Najbardziej nieakceptowane nauczanie Kościoła

- 15.45** **Antykoncepcja w świetle statystyk i współczesnej wiedzy medycznej**
wykład
Marcin Mizak
- 16.00** **Antykoncepcja: w poszukiwaniu uzasadnienia zakazu Kościoła**
wykład
Artur Sporniak
- 16.30** **Co zrobić, gdy odpowiedź Kościoła nie rozwiązuje dylematu?**
panel dyskusyjny
Prowadzi Marcin Mizak
Paneliści: Artur Sporniak, Monika Białkowska
- przerwa kawowa*
- 18.00** **Spotkania w małych grupach (opis na następnej stronie)**

Sobota, 18.00–20.00, spotkania w małych grupach

Obok wykładów i paneli odbywa się pięć równoległych warsztatów, na których można nie tylko wysłuchać, ale też porozmawiać, dopytać i podzielić się własnym doświadczeniem. Spotkanie trwa najwyżej dwie godziny, a grupę wybiera się przy zapisie.

Grupa 1

Słuchać, żeby usłyszeć

Kiedy życie nie mieści się w schemacie. Rozmowa z parą LGBTQ+ oraz z parą w powtórny związek
Prowadzi Piotr Żyłka

Życie rzadko mieści się w jednym schemacie. „Związki nieregularne” to jedno z łagodniejszych określeń, jakimi w Kościele opisuje się takie relacje, a za nim stoją konkretni ludzie, którzy budują miłość i szacunek, zachowują wiarę i szukają w sumieniu własnej drogi. Posłuchamy osób w powtórnych małżeństwach i związkach jednopłciowych, w atmosferze zaufania i szacunku.

Grupa 2

In vitro

Gdy pragnienie życia rodzi dylemat. Panel dyskusyjny

Prowadzą Anna Niżegorodcew i Barbara Braun

Paneliści: Marcin Mizak, Artur Sporniak, Monika Białkowska

Niepłodność dotyka mniej więcej jednej na sześć osób w wieku reprodukcyjnym, a nie każdej parze pomagają metody akceptowane przez Kościół. Zastrzeżenia wobec in vitro warto poznać i spokojnie przedyskutować. Lekarz ginekolog opowie o procedurze, jej wskazaniach i ograniczeniach, a my zapytamy o godność osoby ludzkiej, prawo naturalne i status moralny zarodków. Będzie czas na pytania publiczności.

Grupa 3

Kiedy każdy wybór boli

O decyzjach, na które nikt nie jest przygotowany. Warsztat z psychologiem

Prowadzi Aleksandra Nowicka-Martinez

Prowadząca jest psycholożką i psychotraumatolożką, od dwudziestu lat pracuje m.in. w szkołach, hospicjach i diecezjalnej poradni. Opowie, w formie małych reportaży, o wyborach rodziców, którzy w ciąży dowiadują się o nieuleczalnej chorobie dziecka. Zamiast polaryzującego sporu pokaże ludzką stronę tych dylematów i zapyta, co znaczy być chrześcijaninem „za życiem” bez krzyku i potępienia.

Grupa 4

Czy sumienie ma ciało?

Jak doświadczenie ciała kształtuje nasze rozeznanie moralne. Warsztat

Prowadzi Silvia Martínez Cano

Czy można rozeznawać dobro i zło, nie licząc się z doświadczeniem konkretnego człowieka? Silvia Martínez Cano zaprosi do spojrzenia na ciało nie tylko jak na biologię, lecz jak na miejsce doświadczenia, relacji i zranienia. Zastanowimy się, jak wyobrażenia o kobiecości i męskości oraz dualizmy w kulturze i tradycji chrześcijańskiej wpływają na nasze moralne myślenie. Punktem odniesienia jest antropologia relacyjności i troski, zakorzeniona w imago Trinitatis.

Grupa 5

Czy miłość musi boleć?

O tym, jak romantyczne mity kształtują naszą wyobraźnię i sumienie.

Warsztat dedykowany młodzieży i studentom

Prowadzi o. Paweł Gużyński OP

Dlaczego historie pełne przeszkód i rozstań wydają nam się prawdziwsze niż spokojne, dobre relacje? Przyjrzymy się temu, jak kultura, filmy i seriale kształtują nasze wyobrażenia o miłości, z inspiracją myślą Denisa de Rougemonta. To, co przeżywamy jako wielkie i romantyczne, wpływa na to, co uznajemy za dobre. Jak odróżnić głos sumienia od emocji i opowieści o tym, czym „powinna” być miłość? I czy miłość może pozostać żywa, gdy nie potrzebuje już dramatu?

Niedziela, 29 listopada

8.30 Eucharystia

Przewodniczy bp Artur Ważny
Kapituła Dominikanów, ul. Stolarska 12

10.15 Przywitanie

Joanna Krupiarz

10.20 Od Pisma Świętego do wypowiedzi papieża w samolocie – ranga nauczania Kościoła

wykład

ks. Andrzej Stefański

Transpłciowość

Temat, którego Kościół dopiero się uczy

10.40 Zanim zaczniemy się spierać

wprowadzenie do tematu

Marcin Mizak

10.50 Naukowe aspekty rozwoju płci

wykład

Bartosz Grabski (psychiatra, seksuolog)

przerwa kawowa

12.00 Czy istnieje nauczanie Kościoła o transpłciowości?

wykład

Marcin Mizak

12.15 Co obecność i doświadczenie osób transpłciowych mogą powiedzieć Kościołowi?

panel dyskusyjny

Prowadzi Piotr Żyłka

Paneliści: Artur Kapturkiewicz, Hubert Krzyszkowski, Maria Minakowska, Izabella Gałka-Mizak

13.30 Rozmowa z publicznością

Prowadzi Piotr Żyłka, razem z panelistami

14.00 Modlitwa dziękczynna na koniec

Uschi Pawlik

14.15 Ogłoszenia, podziękowania, zakończenie Forum

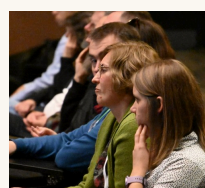
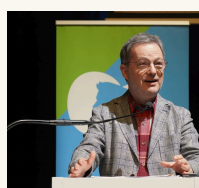
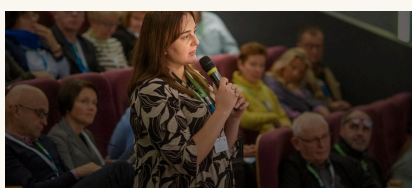
organizatorzy

obiad

Ludzie Forum

Informacje praktyczne

Miejsce

Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego,
ul. Krupnicza 33A w Krakowie, w budynku po prawej
stronie Auditorium Maximum.

To ścisłe centrum, w pobliżu Rynku Głównego, łatwo dojść pieszo albo
dojechać komunikacją miejską. Obok jest duży parking.

Wyżywienie

Na miejscu zapewniamy obiad w sobotę i w niedzielę oraz przerwy
kawowe. Wszystko jest wliczone w koszt uczestnictwa.

Nocleg i dojazd

Każdy organizuje je sam. W razie pytań napisz do nas, chętnie
podpowiemy sprawdzone opcje.

Koszt uczestnictwa

300 zł za oba dni, w tym obiady, przerwy kawowe
i materiały konferencyjne.
150 zł za jeden dzień.

Zapisy i wpłata

Zapisy przez formularz online, do którego prowadzi strona
obecniwkosciele.pl. Każda osoba zapisuje się osobiście, liczba miejsc
jest ograniczona, a o udziale decyduje kolejność zgłoszeń.

Wpłatę prosimy zrobić **w ciągu 10 dni od rejestracji**, na konto
Fundacji na rzecz Kongresu Katoliczek i Katolików:

41 2490 0005 0000 4530 3796 6211

tytuł: „Darowizna na cele statutowe – Forum” oraz
imię i nazwisko wpłacającego

Wpłaty nie podlegają zwrotowi, ponieważ Fundacja działa wyłącznie
w oparciu o darowizny.

Gdy koszt jest barierą

Napisz do nas, postaramy się pomóc. Jeśli możesz wesprzeć innych,
rozważ wpłatę solidarnościową. Liczy się każda złotówka.

Kontakt

W sprawach Forum: **forum@kongreskk.pl**
obecniwkosciele.pl

Dla mediów

W sprawach medialnych, takich jak akredytacje i partnerstwa,
zapraszamy do kontaktu z biurem prasowym: **biuro@kongreskk.pl**

Rzeczniczka prasowa: s. Barbara Radziwińska SEMD
servibasias@gmail.com, tel. 505 097 094

*„Wolność zaczyna się od pytania:
co naprawdę myślę?”*

Pytania zamiast recept, bo czasem to one prowadzą dalej niż odpowiedzi.

Dołącz do nas

Forum trwa dwa dni, ale Kongres Katoliczek i Katolików działa przez cały rok. Zależy nam na Kościele, w którym jest miejsce dla wszystkich głosów, a świeccy są pełnoprawnymi współtwórcami wspólnoty. Każda i każdy, kto tak o nim myśli, jest tu u siebie.

Raporty

Wydajemy raporty i opracowania o tym, jak żyje Kościół w Polsce: o parafii i diecezji, o młodzieży, o przemocy wobec kobiet, o osobach LGBT+ i o relacjach z innymi wyznaniem. Można je pobrać ze strony obecniwkosciele.pl.

Spotkania

Organizujemy Forum, panele, wykłady i rozmowy z gośćmi, także lokalnie, tam gdzie mieszkamy i modlimy się na co dzień.

Wsparcie

Wzmacniamy świeckich w Kościele: ich głos, ich prawa i ich poczucie, że mają prawo współdecydować.

Kampanie

Prowadzimy kampanie społeczne, jak „Kościół wolny od polityki”, i podejmujemy sprawy, o których trudno mówić głośno.

Zapisy na Forum

Miejsz jest ograniczona liczba, a o udziale decyduje kolejność zgłoszeń. Formularz znajdziesz na stronie obecniwkosciele.pl.

Włącz się

Napisz do nas na biuro@kongreskk.pl i powiedz, w czym chcesz pomóc: w organizacji, w modlitwie, w kampanii albo po prostu przez obecność.

Do zobaczenia w Krakowie!

28–29 listopada 2026

Wydział Prawa i Administracji UJ
ul. Krupnicza 33A

ZAPISY

obecniwkosciele.pl
forum@kongreskk.pl

KONGRES
KATOLICZEK
I KATOLIKÓW